

מדינת ישראל
משרד הפנים
אגף בכיר בקרת הון אנושי ברשויות המקומיות

י"א חשון, תשפ"ב
17 אוקטובר, 2021

לכבוד
ראשי הרשויות המקומיות
מנכ"לים ברשויות המקומיות, באיגודי ערים ואשכולות
מנהלי יחידות משאבי אנוש

שלום רב,

הנדון: הבהרות בנוגע למינוי נציגי ציבור בוועדות הבחינה ברשויות המקומיות לאור עדכון תקנות העיריות (מכרזים לקבלת עובדים ברשויות המקומיות) תש"ס-1979

בעקבות שאלות רבות שהתקבלו במשרדנו באשר למינוי נציגי הציבור, וזאת בהמשך לכניסתן לתוקף של תקנות העיריות (מכרזים לקבלת עובדים ברשויות המקומיות), התש"ס-1979, ראינו לנכון לפרסם הבהרות בנושא.

תקנות משנה 22 (ב) (ג) ו(ד) קובעות כי:

- (ב) " ראש הרשות המקומית יקבע, לפחות אחת לשנה רשימה של שמות נציגי הציבור המקומי הכשירים לשמש נציגים בוועדת בחינה; הרשימה תכלול לפחות 5 נציגי ציבור, ותפורסם באתר האינטרנט של הרשות המקומית; לא יקבע כנציג ציבור מי שנכלל ברשימה במשך ארבע שנים ברציפות בטרם חלפה שנה מיום סיום כהונתו; לענין סעיף זה הפסקת כהונה של פחות משלושה חודשים, תיחשב ככהונה רצופה".
- (ג) אדם לא ייכלל ברשימה כאמור בסעיף קטן (ב), ולא יישב כנציג ציבור בוועדת בחינה לפי תקנות אלה, אם הוא עובד הרשות המקומית או נבחר בה, או אם יש לו זיקה אישית, פוליטית או כלכלית לראש הרשות המקומית, לחבר מועצה ברשות המקומית או לעובד שדרגתו אחת משתי הדרגות הגבוהות ביותר ברשות המקומית או שהוא עלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו בוועדת הבחינה לבין עניין אישי אחר או תפקיד אחר, שלו או של קרובו כהגדרתו בתקנה 24".
- (ד) לא ימנה ראש הרשות המקומית נציג ציבור בוועדת הבחינה אלא מבין הנציגים המנויים ברשימה כפי שפורסמה טרם פרסום המכרז".

תכלית מינויים של נציגי ציבור כחלק מהרכב ועדת הבחינה הינה ליצור ועדה מאוזנת ומרובת דעות והשקפות על מנת להבטיח את תכלית ההליך כולו שהוא בחירת המועמד המתאים ביותר לתפקיד, תוך שמירה על עקרונות של שקיפות, הגינות ושוויון. לשילובם של נציגי הציבור בוועדות הבחינה, חשיבות גם בהיבט של שיתוף הציבור בעבודת הרשות המקומית והחלטותיה והגברת אמון הציבור בפעולותיה.

הואיל ואין בנמצא הגדרה ברורה באשר לזהותו של נציג הציבור, ולאור פניות שהגיעו אלינו בסוגיה זו ממועד כניסת התקנות לתוקף, מצאנו לנכון להעלות על הכתב מספר שיקולים שיסייעו בבחינת מינויים של נציגי ציבור, זאת בצד שיקול הדעת הקיים ממילא לגורם הממנה.

מדינת ישראל
משרד הפנים
אגף בכיר בקרת הון אנושי ברשויות המקומיות

מטבע הדברים על נציגי הציבור לייצג את הציבור המקומי ולהגשים את תכלית השתתפותו בוועדה.

להלן מספר שיקולים שיסייעו בהגשמת התכלית:

1. אין לו זיקה אישית, פוליטית או כלכלית לראש הרשות המקומית, לחבר מועצה ברשות המקומית או לעובד שדרגתו אחת משתי הדרגות הגבוהות ביותר ברשות המקומית או שהוא עלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו בוועדת הבחינה לבין עניין אישי אחר או תפקיד אחר, שלו או של קרובו כהגדרתו בתקנה 24.

2. הוא אינו עובד, מתנדב או נבחר ציבור ברשות המקומית, או שטרם חלפו שישה חודשים מיום סיום כהונתו (להלן "תקופת הצינון");

3. מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 2 לעיל, ניתן למנות כנציג ציבור גמלאי של הרשות המקומית, ובלבד שחלפו לפחות שישה חודשים מיום פרישתו ושאינו לו תלות או זיקה לרשות המקומית. **יובהר כי מדובר בתקופת מינימום היוצאת מנקודת הנחה כי נדרש פרק זמן בכדי לנתק את הקשר, הזיקה והאינטרסים של העובד מעיסוקיו הקודמים.** לכן, משך הזמן הנדרש יכול להשתנות ממקרה למקרה, ויש מקום לבחון כל מקרה לגופו על מנת לקבוע פרק זמן המהווה "צינון" לצורך ניתוק אותה זיקה.

עוד יצוין בעניין זה כי לאחר פרישתו סיפק הפורש שירותים לרשות המקומית למשל בדרך של ליווי מקצועי או במתן חוות דעת מומחה (בין בתשלום ובין לאו), באופן שבו הזיקה למעשה לא התנתקה, תקופת הצינון תחל מיום ניתוק סופי של הזיקה, וכל עוד לא קיימת זיקה.

יובהר כי תקופת הצינון הקבועה לעיל הינה תקופה מינימלית, אך יתכנו מקרים בהם תידרש תקופת צינון ארוכה יותר לצורך ניתוק הזיקה. בקביעת תקופת הצינון יש לקחת בחשבון את סוג התפקיד ממנו פרש הנציג, מהו התפקיד המוכרז, ומהי הזיקה של הפורש לאותו תפקיד - ככל שמדובר בזיקה קרובה יותר, כך תידרש תקופת צינון ממושכת יותר (כך למשל אם מדובר בתפקיד בתחום העיסוק של הפורש – תידרש תקופה משמעותית יותר לצורך הצינון).

יוער כי במקרים מתאימים, ניתן יהיה למנות גמלאי רשות מקומית שטרם חלפה תקופת הצינון בעניינו, כנציג מומחה בוועדה, אך לא כנציג ציבור;

4. מתקיימים בו תנאי הכשירות הבאים:

4.1. הוא תושב הרשות המקומית;

4.2. הוא בעל תעודה תיכונית המעידה על היותו בוגר 12 שנות לימוד לפחות. רצוי בעל השכלה אקדמית וככל הניתן שהשכלתו שווה לפחות להשכלה הנדרשת במכרז;

4.3. הוא בעל ניסיון של שנתיים לפחות באחד או יותר מהתחומים הבאים: ניהול משאבי אנוש או גיוס ומיון עובדים או בעל ניסיון פיקודי או ניהולי בכיר של שלוש שנים לפחות או שהוא בעל ניסיון מקצועי בתחום המשרה המוכרזת או בתחום השלטון המקומי;

4.4. הוא אינו פושט רגל ו/או לא הורשע בעבירה שמפאת חומרתה, מהותה או נסיבותיה אינו ראוי לשמש כנציג ציבור.

מדינת ישראל
משרד הפנים
אגף בכיר בקרת הון אנושי ברשויות המקומיות

על אף האמור, במקרים חריגים ובנסיבות מיוחדות ניתן למנות כנציג ציבור גם מי שאינו תושב הרשות ובלבד שמתקיימים בו יתר תנאי הכשירות;

5. רצוי למנות לוועדת הבחינה נציג ציבור מתוך הרשימה שיש לו ידע, ניסיון או זיקה לתחום העיסוק של המשרה המוכרזת. התאמה זו יכולה להילמד מעיסוקו של הנציג בתחומי עשייתו הפרטית, מהשכלתו או מניסיון אחר העומד לו;

6. יש להתייחס לחובה ליתן ביטוי הולם בנסיבות העניין לייצוגן של נשים כקבוע בתקנת משנה 23(ז) לתקנות;

על מנת להגדיל את היצע נציגי הציבור ולהקל על עבודת הרשות המקומית, אנו מציעים לפעול באחת או יותר מהדרכים הבאות:

1. פרסום קולות קוראים בכל דרך אפשרית להשתתפות בוועדות בחינה לנציגי ציבור.
2. שיתוף נציגי ציבור קודמים בוועדות הבחינה ככל שעומדים בתנאים שנקבעו בתקנות.
3. יצירת הכשרות מקצועיות לנציגי הציבור.
4. רתימת נציגי הציבור להשתתפות בוועדות הבחינה.
5. פרסום דרישה לנציגי ציבור בקרב ציבור שאינו עובד (גמלאים וכיוצ"ב).
6. פרסום בקשה לנציגי הציבור בכל צורות המדיה השונות (פייסבוק, אתר הרשות וכיוצ"ב).
7. מועצת הרשות רשאית לאמץ את הוראות התכ"מ המפורסמים ע"י החשב הכללי של משרד האוצר בדבר תשלום לנציגי הציבור בוועדת בוחנים גם על נציגי הציבור ברשות המקומית.

גלית וידרמן

מנהלת אגף בכיר בקרת הון אנושי

העתקים:
מר יאיר הירש, המנהל הכללי
עו"ד מרב אמיר, ממונה כ"א ברשויות המקומיות